OPONENTSKÝ POSUDOK

k dizertačnej práci

Názov dizertačnej práce: ***Správní soudnictví v ČSR v letech 1918 – 1938 v evropském kontextu***

Doktorand: Pavel Vetešník

Pracovisko: Katedra právních dějin, Právnická fakulta Univerzity Karlovy

Študijný program: Teoretické právní vědy

Vypracoval: prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA

Pracovisko: Katedra teórie práva a sociálnych vied, Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Ako ustanovený oponent vyššie uvedenej dizertačnej práce sa vzhľadom na účel tohto posudku ako nástroja na spripomienkovanie výsledkov doktorandského výskumu na nasledujúcich riadkoch vyjadrím postupne k jednotlivým aspektom a nárokom, ktoré by vo všeobecnosti mala každá dizertačná práca zohľadňovať a spĺňať, a to najmä*:*

a) k aktuálnosti zvolenej témy,

b) k zvoleným metódam spracovania,

c) k dosiahnutým výsledkom s uvedením, aké nové poznatky dizertačná práca prináša,

d) k prínosu pre ďalší rozvoj vedy,

e) či dizertačná práca splnila sledovaný cieľ.

Ad a) Autor v dizertačnej práci spracúva dodnes stále relevantnú otázku záruk právneho štátu v podobe súdnej kontroly činnosti orgánov verejnej správy. Geograficky skúma túto problematiku pre územie Československa. Chronologicky skúma problematiku vo vymedzenom rámci rokov 1918-1938, s istými nevyhnutnými presahmi do bezprostredne časovo predchádzajúceho a nasledujúceho obdobia. S narastajúcim rozširovaním predmetu a záberu verejnej správy a jej právnej regulácie v priebehu 19. a 20. storočia je iba samozrejmým konštatovanie, že rovnako narastal a narastá aj význam správneho súdnictva. Z tohto pohľadu možno jeho prvorepublikové korene a podobu považovať za stále aktuálne a inšpiratívne, aj s ohľadom na podobnosť súčasného systému správneho súdnictva v ČR s tým prvorepublikovým. Práca tým reaguje aj na požiadavky právnych pozitivistov, žiadajúcich o právnohistorický výskum dnes existujúcich právnych inštitútov a inštitúcií.

Ad b) Autor k téme a jej spracovaniu pristupuje skôr deskriptívnym metodologickým inštrumentáriom pozitívneho práva, čo znamená, že sa viac sústredí na text právnych predpisov a sekundárnu literatúru (osobitne tu treba vyzdvihnúť prácu s nemeckou literatúrou), a menej pracuje s archívnymi materiálmi a dobovým spoločenským kontextom. Namiesto práce s archívnymi prameňmi a ich kritiky tak dominujú hermeneutické metódy právnej (právnohistorickej) interpretácie so snahou o pochopenie (*Verstehen*) dejinnej problematiky, ako je to príznačné pre spoločenské a humanitné (ducho-)vedy. Aj takýto postup je však v rámci metodológie pestovanej v odbore dejín štátu a práva akceptovateľným. Kombináciou metód historických a právnických sa autor logickým postupom, analýzou, deduktívnou, induktívnou a komparatívnou metódou prepracúva od základných východísk až k syntetickým a vedecky podloženým a akceptovateľným záverom patriacim do oblasti „*innere Rechtsgeschichte*".

Ad c) Dizertačná práca predstavuje pomerne komplexný prehľad skúmanej problematiky. Osobitne pritom treba vyzdvihnúť autorom dosiahnuté výsledky v inak opomínaných oblastiach ako sú konania pred patentovým, kartelovým, volebným, rozhodcovskými a poisťovacími súdmi. Oceňujem tiež spracovanie zásad konania a analýzu jednotlivých novelizačných návrhov vo vzťahu k správnemu súdnictvu v sledovanom období.

Ad d) Prínos pre ďalší rozvoj vedy predstavuje najmä analýza naznačených okruhov konaní pred viacerými druhmi súdov (patentový, kartelový a i.), popri správnom súdnictve realizovanom na pôde Najvyššieho správneho súdu. Inšpiratívne do budúcnosti môže byť tiež naznačené pôsobenie a činnosť Najvyššieho správneho súdu po roku 1938, spolu s ukončením jeho činnosti v bratislavských podmienkach. Tiež porovnanie správneho súdnictva s úlohami prokuratúry na tomto úseku bude predstavovať do budúcnosti ďalšiu výzvu – ide však pritom o témy, ktoré sú už mimo záberu vlastnej dizertačnej práce.

Ad e) Autorom vytýčený **cieľ – cieľ analýzy právnej úpravy správneho súdnictva v ČSR v rokoch 1918-1938 – bol naplnený.**

Po formálnej aj materiálnej stránke práca spĺňa všetky náležitosti dizertačných prác, čo do rozsahu aj obsahu. Zároveň spĺňa všetky náležitosti korektného zaobchádzania s prameňmi a literatúrou. Citačná norma je konzistentná.

Prácu doporučujem k obhajobe pred príslušnou komisiou pre obhajobu dizertačnej práce.

V rámci obhajoby by som rád počul odpovede na nasledujúce dve otázky:

1.) Možno podľa Vášho názoru považovať proces v správnom súdnictve za osobitný typ procesu, odlišný od civilného a trestného procesu?

2.) Zhodnoťte výhody a nevýhody vytvorenia osobitnej sústavy správnych súdov, či tribunálov, spolu s prípadným laickým prvkom v podobe účasti odborníkov-laických sudcov za jednotlivé odvetvia verejnej správy.

V Bratislave dňa 21.8.2018

prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA